

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова навчальна дисципліна)

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Розробники: Ольга Шкурупій професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, Ольга Чернова доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Міжнародний бізнес
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач Шкурупій Ольга Всеволодівна д.е.н., професор</i> <i>Контакти:</i> ауд. каб. 473 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> infpat@pdau.edu.ua, <i>e-mail:</i> olha.shkurupii@pdau.edu.ua тел.. (0532) 56-98-24 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shkurupiy-olga-vsevolodivna-0
Рівень вищої освіт	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність Освітня програма	051 Економіка <i>ОНП Економіка</i>

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: надати знання щодо основних фундаментальних розробок з питань міжнародного бізнесу, системно представити його дослідження з позицій інтернаціоналізації, поєднати опис класичних і найновіших моделей побудови бізнесу з практикою діяльності міжнародних компаній, забезпечити емпіричний підхід до аналізу регуляторних механізмів макrorівня та їх впливу на бізнес, з'ясувати зв'язок між розвитком міжнародного бізнесу, економічним станом країн, з яких походять такі компанії та світової економіки в цілому.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- сформувані знання щодо генезису теорій міжнародного бізнесу;
- сформувані наукове уявлення про сутність міжнародного бізнесу, сучасні тренди та особливості розвитку міжнародний бізнесу;
- забезпечити диференційований підхід до вивчення стратегій розвитку міжнародного бізнесу;
- надати знання про міжнародні стратегічні альянси;
- створити систему компетенцій щодо розуміння міжнародного бізнесу в аспекті організації діяльності міжнародних компаній;
- сформувані знання щодо технологічної політики міжнародних корпорацій;
- надати знання про транспортні коридори та логістику міжнародних компаній;
- сформувані знання та навички застосування системи показників оцінки діяльності міжнародної компанії;

- сформувані компетентності з застосування методів аналізу міжнародного бізнесу;
- надати знання про бізнес-моделі міжнародних компаній;
- надати знання про вільні економічні зони, офшорний бізнес.

Компетентності:

Загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК08. Здатність виявляти, аналізувати і вирішувати проблеми стратегічного розвитку підприємств аграрної сфери в умовах мінливого зовнішнього середовища з урахуванням світових глобалізаційних процесів.

Програмні результати навчання:

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН10. Визначати та критично оцінювати наявні проблеми стратегічного розвитку підприємств аграрної сфери, розробляти стратегії їх розвитку з урахуванням світових глобалізаційних процесів.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		с	с.р.	
Тема 1. Генезис теорій міжнародного бізнесу, його сутність, сучасні тренди та особливості розвитку	10		2	8
Тема 2. Стратегії розвитку міжнародного бізнесу	14	2	4	8
Тема 3. Міжнародні стратегічні альянси	12	2	2	8
Тема 4. Організаційні аспекти розвитку міжнародних компаній	12	2	2	8
Тема 5. Технологічна політика міжнародних корпорацій	12	2	2	8
Тема 6. Управління людськими ресурсами і трудовими відносинами в міжнародних компаніях	12	2	2	8
Тема 7. Система показників оцінки та методи аналізу діяльності міжнародної компанії	12	2	2	8
Тема 8. Бізнес-моделі міжнародних компаній	14	2	4	8
Тема 9. Міжнародний транспортно-логістичний бізнес	12	2	2	8
Тема 10 Вільні економічні зони, офшорний бізнес	10		2	8
Усього годин	120	16	24	80

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	розв'язування тестів	доповідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	
PH02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації	10	10	20	10	50
PH10. Визначати та критично оцінювати наявні проблеми стратегічного розвитку підприємств аграрної сфери, розробляти стратегії їх розвитку з урахуванням світових глобалізаційних процесів.	10	10	20	10	50
Разом	20	20	40	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування теоретичних питань	розв'язування тестів	доповідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Генезис теорій міжнародного бізнесу, його сутність, сучасні тренди та особливості розвитку	2	2	4	2	10
Тема 2. Стратегії розвитку міжнародного бізнесу	2	2	4	2	10
Тема 3. Міжнародні стратегічні альянси	2	2	4	2	10
Тема 4. Організаційні аспекти розвитку міжнародних компаній	2	2	4	2	10
Тема 5. Технологічна політика міжнародних корпорацій	2	2	4	2	10
Тема 6. Управління людськими ресурсами і трудовими відносинами в міжнародних компаніях .	2	2	4	2	10
Тема 7. Система показників оцінки та методи аналізу діяльності міжнародної компанії	2	2	4	2	10

Тема 8. Бізнес-моделі міжнародних компаній	2	2	4	2	10
Тема 9. Міжнародний транспортно-логістичний бізнес	2	2	4	2	10
Тема 10 Вільні економічні зони, офшорний бізнес	2	2	4	2	10
Разом	20	20	40	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- *опитування (0 – 2 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або виявив неспроможність висвітлити питання (тему) чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновків, узагальнення;

1 бал – здобувач вищої освіти у цілому оволодів суттю питань з навчального матеріалу (теми), виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу;

1,5 бали – здобувач вищої освіти виявляє достатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), аналізує матеріал та робить власні висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки та неточності;

2 бали – здобувач вищої освіти демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми (теми), проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал;

- *розв'язування тестів (0 – 2 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів;

1 бал – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 50-70 % тестів;

1,5 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 71-90 % тестів;

2 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 91-100 % тестів;

підготовка доповіді, реферату, презентації (0 – 4 бали):

0-1 балів – тема реферату не розкрита, список використаної літератури містить менше 2 наукових джерел, оформлення документу здійснено з критичними порушеннями, презентація відсутня, здобувач відмовляється від захисту;

2 бал – тема реферату викладена правильно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація відсутня або не висвітлює предмет аналізу у повному обсязі, здобувач при захисті реферату не повною мірою володіє матеріалом за темою реферату;

3 бали – тема реферату викладена правильно, матеріал реферування відповідає вимогам досягнення результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація висвітлює предмет аналізу, але має вади недостатньої конкретизації матеріалу, здобувач при захисті реферату достатньою мірою володіє матеріалом за темою реферату;

4 бали – проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, оформлення документу відповідає стандарту, презентація наявна і повністю висвітлює досліджувану тему, здобувач при захисті реферату демонструє повне засвоєння матеріалу;

виконання завдань самостійної роботи (0 – 2 бали):

0 балів – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 50 % від загального обсягу;

- 1 бал – обсяг виконаної роботи становить 50 % до 70 % загального обсягу;
1,5 бали – обсяг виконаних завдань становить від 71-90 % загального обсягу;
2 бали – обсяг виконаних завдань становить від 90 % до 100 % від загального обсягу.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час контрольних робіт заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка: підруч. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.
2. Іващенко М. В. Міжнародний бізнес: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с.
3. Козак Ю. Міжнародна економіка в питаннях і відповідях. К. : Центр навчальної літератури, 2019, 228 с.
4. Лебедева О., Белоцерковец В., Завгородня О. Міжнародна економіка : підруч. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 416 с.
5. Лимонова Е.М, Кузьмінов С.В., Глуха Г.Я., Шкура І.С. Транснаціоналізація світової економіки : навч. посіб. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 137 с.
6. Менеджмент міжнародної діяльності підприємств. Навчальний посібник: рекомендації до вивчення дисципліни. Укладачі: Дунська А.Р., Кузнєцова К. О.. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 153 с.
7. Міжнародний бізнес. Практикум. За заг. Ред. Карасьова Н.А. Ліра-К. 2019. С. 74
8. Рокоча В. В. Одягайло Б. М., Терехов В. І.. Міжнародний бізнес та стратегічні зміни: навчальний посібник; за заг. ред. В. В. Рокочої. К. : Університет «КРОК», 2019. 215 с.
9. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С.В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т.В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.
10. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О.І. Рогача. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 616 с
11. Сучасна міжнародна економіка : підруч. За ред В.М. Тарасевича. Дніпро : ПДП «економіка», 2019. 386 с.
12. Тарасенко С. В., Петрушенко С. В. Міжнародний бізнес : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 222 с.
13. Daniels J., Radebaugh L., Sullivan D. International Business. Pearson; 16th Edition. 688 p.
14. Hill C. International Business: Competing in the Global Marketplace. McGraw-Hill Education. 10th Edition 688 p.

Допоміжні

1. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка : монограф. / за ред. О.І. Рогача. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.
2. Кібік О. М. Нестерова К.С. , Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навч.-метод. посіб. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 85 с.
3. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 528.
4. Рогач О.І., Намонюк В.С. Світова економіка : навч. посіб. К. : ІМВ, 2018. 279 с.
5. Callahan William A. Sensible Politics Visualizing International Relations, Oxford University Press, 2020. 364 p.
6. Carbaugh R. International Economics. South-Western College Publishing; 18th edition, 2022. 576 p.
7. Parionova N. International Economics. Microeconomics (Міжнародна економіка. Мікроекономіка). К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 316 с.
8. Salvator D. International Economics, 13th Edition. Wiley, 2019. 720 p.
9. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p. URL : <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>
10. World Economic Situation and Prospects. Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2022. 232 p.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Державна служба статистики України. URL : <http://ukrstat.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.gov.ua>.
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України URL : <https://minagro.gov.ua/>
5. Національний Банк України. URL : <https://bank.gov.ua/>
6. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
7. International Monetary Fun. URL : <https://www.imf.org/en/Home>
8. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL : <http://www.fao.org/home/en/>
9. KOF Konjunkturforschungsstelle. URL : <https://kof.ethz.ch/>
10. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL : <https://www.oecd.org/>
11. United Nations Conference on Trade and Development. URL : <https://unctad.org/>
12. United Nations. URL : <https://www.un.org/en/>
13. United Nations Industrial Development Organization. URL : <https://www.unido.org/>
14. World Bank Group. URL : <https://www.worldbank.org/en/home>
15. World Trade Organization. URL : <https://www.wto.org>